

Polak Sumienny

PISMO CODZIENNE N. 62.

SOBOTA dnia 26 Lutego 1831 roku, o godz: 8 rano.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

ROZKAZ DZIENNY.

W Kwaterze głównej
W Warszawie

Dnia 6. Lutego 1831 r.

(Dokończenie.)

Przechodzą na Poruczników.

W Pułku Strzelców konnych byłej Gwardyi: Podporucznicy Gierhard Edward, Grabowski Józef, Szamowski Kazimierz, Ciechanowski Feliks, Zielechowicz Karol, Szemiot Augustyn, Bobrownicki Józef, Tys Edward, i Karnatowski Apolinary.

Postępują na Poruczników.

W Pułku 1. Strzelców konnych: Podporucznicy: Morawski Maciej Gwałtygier Dywizyi Strzelców konnych, Drewnowski Tomasz, Chmielewski Franciszek, Turski Szymon Kwatermistrz, Kassarabowicz Grzegorz, Rostowski Józef, Chreptowicz Józef, Korczakowski Kajetan, Adjutant Pułku, Pieczkowski Jakób, Gołaszewski Jan, Walderowicz Stanisław, zostawiając każdego przy właściwych obowiązkach, Mierzyński Rafał, Grembecki Tomasz i Peretyakiewicz Erazm, wszyscy trzej z Pułku 3. Strzelców konnych, oraz Zabięto Józef z Pułku 1. Ułanów.

W Pułku 3. Strzelców konnych, Podporucznicy: Zawadzki Onufry, Potkański Leon, Kawka Franciszek Adjutant Pułku, Trzeciński Wojciech, Paszkiewicz Kazimierz, Munkenbeck Henryk, Henkel Tadeusz, Miłodrowski Urban, Sarnowski Anastazy, Giedroyć Jan, Dobrzański Ludwik Kwatermistrz, zostawiając każdego przy właściwych obowiązkach.

W pułku 2 Strzelców konnych: Podporucznicy: Smoleński Józef, Wojskiewicz Piotr, Rudnicki Tadeusz, Byszewski Antoni, Kwatermistrz; Szczurowski Michał, Ziarniński Wincenty, Otocki Damazy, Czarnocki Roman, Kamocki Jan, Bromirski Tomasz, Manget Seweryn i Krzyżanowski Wojciech, ostatni z pułku 1go Ułanów, zostawiając zarazem czwartego przy dotychczasowych obowiązkach.

W pułku 4m Strzelców konnych: Podporucznicy: Wasilewski Wincenty, Michałowski Wincenty, Kassyer; Folkierski Szymon, Rojewski Jan, Olszewski Antoni, Adjutant Jenerała Dywizji Klickiego; Wasilewski Jan, Łapczyński Antoni, Sztemborski Józef, Lipiński Karol, Paszewski Jan, Szykowski Adolf, z pułku 3go Ułanów; Piotrowski Antoni i Bussów Feliks, obadwa z pułku 4go Ułanów, zostawiając każdego przy właściwych obowiązkach.

W Pułku 1. Ułanów: Podporucznicy: Krajewski Henryk, Kosiarski Adam, Lantau Michał, Roszkiewicz Cypryan, Adjutant pułku; Wołk Antoni, Michałowski Seweryn, Przyłuski Stanisław, Piotrowski Ludwik, Ochicki August, Kamiński Seweryn, Borkowski Jan, Strzemieczny Stanisław, z zostawieniem Adjutanta pułkowego przy swych obowiązkach.

W Pułku 3. Ułanów: Podporucznicy: Wasilewski Józef, Długoszewski Wincenty, Kępiński Józef, Zajączkowski Antoni, Brzoska Tomasz, Za-

wadzki Kazimierz, Jabłoszewski Norbert, Zawadzki Wincenty, Krzycki Heliodor, Gorecki Walenty i Wernicki Wincenty.

W Pułku 2 Ułanów: Podporucznicy: Antoszewicz Marcin, odkomenderowany do Organizatora Województwa Płockiego; Rawene Ferdynand, Dunajewski Feliks, Wysocki Stanisław, Kwatermistrz; Kejzer Piotr, Sierkowski Franciszek, Sierkowski August, Adjutant Pułku; Domański Jan, Wolski Franciszek, Otkiewicz Romuald, Jankowski Apolinary, Mierzejewski Erazm, zostawiając każdego przy właściwych obowiązkach.

W Pułku 4. Ułanów: Podporucznicy: Mazurkiewicz Ludwik, Kwatermistrz; Pralnicki Floryan, Rudnicki Marcelli, Liber Józef, Oczkowski Józef, Borycki Jan, Markowski Jan, Markowski Władysław, Kopyczyński Franciszek, Głębocki Tadeusz i Kruszewski Wincenty, zostawiając pierwszego przy swych obowiązkach.

W Dywizjonie Karabinierów: Podporucznicy: Kobyliński Franciszek, Stupnicki Józef, Adjutant Dywizjonu; Ładowski Józef, Rakowski Adam, Turkiewicz Benedykt, Pętkowski Paweł. Ujazdowski Wincenty, i Gliński Ignacy, drugiego zostawiając przy dotychczasowych obowiązkach.

Umieszczony zostaje.

W wojsku (a la Suite) Kapitan Chywelewski Michał, z Dywizjonu Karabinierów, w stopniu Majora.

Przeniesiony zostaje.

Do Korpusu Weteranów i Inwalidów: Kapitan z Dywizjonu Karabinierów, Bóżański Antoni, w stopniu Majora.

Naczelnym Wódcy Siły Zbrojnej Narodowej
(podpisano) M. RADZIWIŁ.

Za zgodność z oryginałem Generał Służby
Generał Brygady
Morawski.

Rada Muncypalna Miasta Stołecznego Warszawy.

Zawiadamia kontrybuentów Miasta Warszawy i przedmieścia Pragi, iż pobór podatku podymnego zwyczajnego i podwyższonego za ratę pierwszą r. b. i ciągle aż do końca tegoż miesiąca każdego-dziennie wyiawszy święta, od godziny 8mej rano do godziny 1szej z południa w exakcji miejskiej w Ratuszu Głównym odbywać się będzie. Stan terażniejszy kraju i nieodzowne potrzeby Rządu dostatecznym są bodźcem dla obywateli tej ziemi, do punktualnego uiszczania się z należności skarbowych, gdyby atoli nadspodziewanie znaleźli się opieszali, którzyby w w oznaczonym wyżej terminie nie ujęli się, sami winie swęj przypiszą wszelkie przykrości egzekucyjne, jakie z porządku służby publicznej, będą musiały być do nich zaregulowane.

Warszawa d. 22. Lutego 1831. r.

Prezydent Węgrzecki.

Sekr: Jen: G. Jahołkowski.

Rada Muncypalna M. S. Warszawy.

Stósownie do Reskryptu Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia dzisiejszego Nr. 2053 ogłosza, iż z woli Rządu Narodowego Zgromadzenia Cyркуłowe na dzień 25 i 26 b. m. dla wyboru Rady Muncypalnej zwołane, z powodu wojennych okoliczności i przeszkód, na jakieby ztąd obrady narażone były, tudzież z uwagi, że Cyркуł 8 przez mieszkańców powiększej części opuszczony, nie mógłby mieć udziału w rzeczonych obradach, zawieszono zostały do czasu dopoki nie zostaną usunięte wzmiankowane okoliczności, będące teraz na przeszkodzie do odbywania narad z przyzwoitą rozważą.†

Warszawa dnia 24 Lutego 1831 roku.

Prezydent *Węgrzecki.*

Sekretarz Jlny *G. Jahołkowski.*

Okolnik do władz Cywilnych i Wojskowych.

Wieści jakie rozsiewają ludzie, źle lub płytko myślący, są, jedne zatrważające, drugie niedorzeczne, a przynajmniej fałszywe, osłabiają duch jedności i zgody, albo tamują energiczność w działaniu, polegając na płonnych nadziejach lub przywideniach.

Uważając ludzi takich, za nieprzyjaznych w powszechnej sprawie, polecam wszelkim władzom, tak w Stolicy jak i na prowincjach, i wszystkim dobrze myślącym, ażeby podobnych rozsiewaczy, chwytali jako podejrzanych, i oddawali do władz właściwych, którzy po wybadaniu pod Sąd oddani zostaną.

W świętej sprawie! niegodzi się rozpaczać, póki się tylko w jej świętość wierzy. Mnogie przykłady historyczne dowodzą, iż zalane nieprzyjacielem Narody, otrząsły się, i istnieć nie przestały, póki im zostawały miecz, Serce, Chwała i jedność.

w Warszawie dnia 24 Lutego 1831 r.

Dowódzca Siły Zbrojnej
po lewym brzegu Wisły,

(podpisano) Generał Dywizyi **KLICKI.**

Za zgodność Szef Sztabu
Podpułkownik St.

Artykuł nadestany.

Wyczytawszy w Nrze 47 Nowej Polski, jakoby w bitwie pod Grochowem dnia 19 b. m. Batalion 2gi Grenadjerów rozproszonym został, oficerowie korpusu tego oświadczają jednomyślnie Redaktorowi pomienionego pisma, że w podobnych relacjach, zwłaszcza gdzie niestósownym wyrażeniem, lub nawiasowem tylko dotknięciem rzeczy, ubliżyć można sławie całego korpusu, wydawca pisma publicznego powinien być ostrożniejszym, a nie opierać doniesień swoich na samych pogłoskach. (*) Lepiej podobno w takowem razie poczekać na raport urzędowy, aniżeli przedwczesną wieścią, wprowadzać kogo w błędne mniemanie, o duchu naszego żołnierza. Batalion 2gi w pamiętnej bitwie 19 postępując na prawem skrzydle pierwszej linii, zniósł do szczętu prawie, jedną kolumnę piechoty moskiewskiej; dał więc dowód dzielności swojej; później, gdy attak na Miłosnę cofniętym został, i gdy w skutku tego kolumny nasze ustępować zaczęły nie w prostopadłym, ale w ukośnym południowo zachodnim kierunku, Batalion 2gi, Grenadjerów mając do przebycia bagna, niemógł żadną miarą w ścisniętym pozostać szyku, lecz naturalnie rozciągnąć

(*) Wydawca Nowej Polski, w Nrze 47 mówi: „według pogłosek mających za sobą pewność, (jakaż pewność?).”

się musiał; i lubo w tej przeprawie pomieniony Batalion od nieprzyjacielskiego kartaczowego ognia poniósł pewne straty, o których publiczność z urzędowego raportu, najrzetelniejszą poweźmie wiadomość, jednak nie idzie za tem, ażeby Batalion miał być rozproszony. A nawet zapraszamy do bawaku naszego, nietylko szanownego wydawcę Nowej Polski, ale nadto wszystkich jej czytelników. Może z nich każdy widokiem Batalionu 2, który szanowny wydawca w piśmie swoim nielitościwie rozprószyć raczył, zaspokoić i umysł i troskliwość swoją.

Trudno nam było powyższy Artykuł wcześniej do pism przestać z powodu, że lubo jesteśmy pod murami Stolicy jednak pisma publiczne fenixem są u nas, i Ner. 47 Nowej Polski późno i przypadkiem tylko, ręk naszych doszedł.

Officerowie Pułku Grenadjerów.

(Dokończenie korespondencyj czytanych na posiedzeniu izby poselskiej z d. 12. b. m.)

Ner 9.

Warszawa 20. List: 1830.

Do JW. Stef: hr. Grabowskiego.

Panie hrabio!

Szczegółowe rapporta uwiadomiły już zapewne N. P. o tem wzburzeniu jakiego znaleziono ślady pomiędzy młodzieżą uniwersytecką, dawnymi akademikami i podoficerami ze szkoły podchorążych. Przedmiot ten zajmował dzisiaj radę, która na zasadzie przełożonych jej poprzednich dowodów zadecydowała, że co do cywilnych indagacye mają być dalej wyprowadzane przez sędziego inkwidenta, i przed wszystkimi dalszemi krokami nam w rezultacie przedstawione abyśmy mogli ocenić stopień karogodności obwinionych dla odesłania ich albo przed sąd kryminalny, albo przed sąd sejmowy, gdyby do tego był powód. Lecz w całej tej dyskusyi, z boleścią widziałem że jedyna rzecz nieulegająca wątpliwości jest niedostateczność prawa; nasze prawodawcze rozporządzenia nie są wcale dla kraju rękomią, spokojność ta nie może być zapewniona tylko przez energią rządu, któryby z jednej strony prosiwał nadużycia, a z drugiej nie wahał się dla powściągnięcia rozruchów gwałcić w potrzebie prawodawstwo, niezupełne, bezsilne i na kilku sprzecznych zasadach oparte, — potem je zaś przekształcił i uporządkował tak aby się stać mogło narzędziem zastosowanem do potrzeb kraju i rządowych. Ta smutna prawda, którą już wyraziłem w czasie sądu sejmowego, dziś znówu też same zastosowanie znajduje. Gdy jednak w nowej organizacji projektowanej przez P. Woźnickiego o której wspominałem już J. W. Pannu, spodziewa się tenże, że będzie mógł usunąć w części niedogodności jakie nas za każdym krokiem wstrzymują, przełożyłem aby oddano do jego rozporządzenia fundusze których się zdawał potrzebować dla swoich współpracowników, i rada zezwoliła aby munda na ten cel 3000 zł. na czas aż do pierwszego Stycznia.

Tymczasem, będziemy się starali robić jak najlepiej, i z prawdziwą przyjemnością widzę że w całej tej gmatwaninie, winniśmy szczególnie roztropnemu i pełnemu przezorności działaniu jego Cesarzewiczowskiej Mości, żeśmy poszli najmniej złą z dróg jakie nam prawo zostawiało. Przyjmij i t. d.

(podp:) Xawery Xze *Lubecki.*

Za zgodność kopii.

Warszawa 12. Lutego 1830. r.

(podp:) *Kruszyński.*

Nr. 10. *Do J. O. Ks. Lubeckiego.*

Pracując wczoraj z cesarzem miałem z sobą list księcia z d. 6. listopada i udało mi się nawet przeczytać go w części. — N. Pan nader był zadowolony widząc iż W. Ks. M. zwraca uwagę na wszystko co może być potrzebnem na przypadek wojny i polecił mi oświadczyć księciu iż już o tém myślał, a jeżeli niewydał jeszcze żadnych w tej mierze rozkazów to dla tego że nie chciał próżnych kosztów. Powrót feldmarszałka hr. Dybicz, zadecyduje jakich środków chwycić się będzie potrzeba. Ma on polecenie powracając z Berlina, jechać na Warszawę, dla naradzenia się z J. C. M. Wielkim Księciem Konstantym, względem wszystkiego co dotyczy poruszeń wojska i jego potrzeb. Cesarz chce abyś W. Ks. Mość skoro tylko feldmarszałek przybędzie do Warszawy udał się do niego, dla rozmówienia się co do tych wszystkich przedmiotów i upoważnia W. Ks. M. do wykonywania wszystkiego co urzędem zostanie, nie czekając dalszych rozkazów cesarskich, również zastosowania się do poleceń jakie się podobać będzie J. C. Mości wydać w tej mierze. Nakoniec J. C. K. M. rozkazał oświadczyć W. Ks. Mości iż jeśli w istocie wojsko wyruszyć będzie miało, i wojna powszechna nastąpi, zaraz i król wezwie W. Ks. M. abyś bezwzględnie przybył do Petersburga dla naradzenia się z nim ustnie raczej, niż przez liczne pisma, — i to jest część zlecenia cesarskiego, najprzyjemniejsza dla mnie, gdyż mi się każe spodziewać że w krótko zobaczę kochanego Księcia, i znowu część zimy razem z nim przepędzę. — Nie bez trudności potrafiłem przeczytać cesarzowi kilka miejsc z listu Księcia i N. Pan raz jeszcze mi powiedział że jeżeli W. Ks. M. chcesz aby listy jego czytane były, iżby pisał przełożenia urzędowe nie prywatne listy. — Skarbek prezentował się w niedzielę i bardzo spodobał się Cesarzowi. Biega teraz po szpitalach, potem będzie zwiedzał więzienia i inne zakłady, zdaje się że go nie tak prędko puszcza. Oby spełnić się mogły nadzieje W. Ks. M. że pokój będzie utrzymany, lecz mało to jest że go potrzebuja ludy; — jest to epidemia, a epidemia nie może być wstrzymaną aż przód tak jak w Moskwie mniej lub więcej rozległy zakres przebędzie. Można by wprawdzie chociaż nie bez trudności ułożyć się o Belgię, równie jak i niektóre inne zagrożone punkta, lecz niech tylko Francya dostanie ministerium z lewej strony cokolwiek wojenne, będzie można uniknąć wojny powszechnej! Mamy Listopad, odległości są znaczne, nasze wojska niemogą być w pogotowiu jak na wiosnę, a wypadki tak nagle po sobie następują, że Bóg wie co aż do tego czasu stać się może. Żaden kurjer nie mógł dotąd biec tak szybko jak wypadki, i toż to właśnie w tak złym stanie postawiło sprawy belgickie. Lecz otóż też i tak zbyt długa tyra da polityczna, tém niepotrzebniejsza, że pierwszy kurjer całkiem różne przynosić może wiadomości, z powodu pojęcie przechodzącego wszystkiego biegu wypadków. Żegnaj kochanego Księcia i t. d.

(podp.) *Stefan Grabowski.*

Za zgodność kopii.

Warszawie 12. Lutego 1831.

(podp.) *Kruszyński.*

Warsz. 20. List. 1830.

Nr 11

Warszawa 27 Listopada 1830.

Do JW. Hr. Grabowskiego.

Nie omieszkać podług listu JW. Pana z dnia 15/7 b. m. stósować się do wskazań Feldmarszałka i rozkazów Jego Cesarzewiczowskiej Mości, gdy taka jest wola Najjaśniejszego Pana. Jednakże nieprzestając się spodziewać iż pokój utrzymanym będzie, nie podzielałam przeto pochlebniej nadziei którą mi JW. Pan przedstawiasz zobaczenia się z nim tej zimy

w Petersburgu. Tymczasem oczekując na przybycie Feldmarszałka posuwam dalej budżet, i wkrótce otrzymasz JW. Pan od rady przyzwolenie jej na moje propozycje względem delegacji prawodawczej, prokuratorji, komitetu starozakonnych, towarzystwa elementarnego i t. p. Żądałem także aby moją administracji oddano dobra poduchowne; — środek ten jak wszystkie inne, ma na celu zmniejszenie niepotrzebnych wydatków. Nie będę więc wchodził tutaj w szczegóły co do tych przedmiotów, wyłożonych w urzędowych protokołach i raportach, podobnie jak wszystkie interesa w obręb atrybucji moich wchodzące. Co do myśli przechodzących te granice co do przewidywań, opinji, wyjaśnień, na to przeznaczonych aby ogół lub szczegóły w właściwym świątle JW. Panu przedstawić, sądzę, iż co najlepszego zrobić można, jest tak jak dotąd zawrzeć je w prywatnej korespondencji, arsenałe w którym będziesz je mógł JW. Pan czerpać w każdej potrzebie i wyciągać z nich wiadomości do urzędowego przełożenia rzeczy monarsze konieczne. Niekiedy także będę może przymuszonym tak jak dotąd prosić tym sposobem JW. Pana, abyś chciał przedstawić J. C. K. M. zasady i projektów, którym przełożenie urzędowe nadawałoby więcej konsystencji, niżli jej mieć mogą wprzód zanim najwyższe przychylenie się pozwoli je przeprowadzić drogą Administracją. Nareszcie jest to jak już podobno miałem sposobność oświadczyć, prosta rozmowa z JW. Panem i od jego uznania lub wyższej woli zależeć będzie czy ma być zrobiony jaki z niej użytek, koniecznie jej zaś wymagają interesa finansowe przed dojściem do zupełnej dojrzałości. Przyjmij i t. d.

(podpisano) *X. Ks. Lubecki.*

Za zgodność kopji.

Warszawa 12 Lutego 1831 r.

(podpisano) *Kruszyński.*

Nr 12

Warszawa 6 Listopada 1830.

Do JW. Stefana hr. Grabowskiego, Jenerata dywizji, Ministra Sekretarza Stanu.

Panie hrabio!

Ciągle w odmiennnej postaci widzimy obadwaj przyszłość. JW. Pan uważasz nie bez smutku, że zagrożone są postępy kraju naszego, ja mniemam że szabla nie będzie dobytą, gdyż utrzymanie pokoju zdaje mi się że jest interessem wszystkich, samychże nawet buntowników. W tym zbiegu wypadków gdzie pojedyncze wydarzenia grożą zachwianiem powszechnego porządku, z upodobaniem wierzę w możliwość układów któreby dozwoliły z honorem w spokojności pozostać. Wszakże najlepszy sposób uniknienia wojny, jest być dobrze do niej przygotowanym. Co do mnie, jestem w pogotowiu, jak już JW. Panu wspomniałem. Lecz czyż to dosyć mieć pieniądze dla wojska Polskiego. Trzeba nam będzie zapasów, magazynów, napojów, żywności i furazju, szpitalów i t. p. dla przechodzących wojsk Rossyjskich, równie jak dla rezerw czas niejakiś w miejscu pozostać mogących. Po tegorocznym nieurodzaju nie będziemy mieli dosyć na naszych własnych zasobach, i trzeba będzie zakupywać od Rossyji zboże, furazj i wódkę. To wszystko należy wcześniej przewidzieć, aby przygotować żywność na oznaczonych dla wojska drogach. Nareszcie w okolicznościach tego rodzaju, trzeba administracji energicznej, zbiegłej, jednostajnej, (*homogène*) i zdolnej chwycić się wszelkich środków, jakichy roztropność i potrzeba wymagać mogły. — Te okoliczności zajmują mnie, chociaż nie ze wszystkiem w at-

trybucje moje wchodzi: gdyż jeśli się nie pospieszymy zaradzić im, niczemu wystarczyć niezdolamy, choćbyśmy wszystko na wagę złota płacili. Z drugiej strony, wszyscy członkowie rady naszej są pozajmowani większą lub mniejszą pracą swoich szczególnych wydziałów; — jej władza dostateczna może za mało skoncentrowana będzie w chwilach przesilenia podobnych tym przez jakie przeszedł w roku 1813/14 rząd tymczasowy, którego organizacja bez zaprzeczenia nierównie więcej ożywcza była. Wszystkie te przedmioty zdają mi się być tak wielkiej wagi, iż powalam się upraszać JW. Pana abys chciał je rozważyć pod każdym względem, udzielić mi swojego zdania, a nadewszystko dać mi poznać najwyższą w tej mierze decyzją, ażebyśmy mogli zawczasu w gotowości stanąć.

Tymczasem, przesyłam JW. Panu kilka exemplarzy Polskich i Francuzkich ostatniego zdania sprawy banku, zaspokajając troskliwość jego co do strat Rotszyldów u których bank oddawna już nic nie ma. Jeśli J. C. K. M. powróci 16/28 Października, jak JW. Pan miał nadzieję, sądzę że tłumaczenie dekretu o biletach bankowych nadeszło dosyć wczesnie, JW. Pan mógł z niego zrobić użytek.

Proszę przyjąć i t. d.

(podpisano) Xawery Ksże Lubecki.

Za zgodność kopii

Warszawa 12 Lutego 1831 r.

(podpisano) Kruszyński.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Nie mamy dotąd nic urzędowego o bitwach onegdaj pod Białą-Łęką, a wczoraj tamże i w okolicy Grochowa stoczonych. To pewna, że nasi wszędzie utrzymali swoje stanowiska. — Odwrót wojska naszego ku wieczorowi najporządniej odbyty ku Pradze i przejście licznych pułków jazdy do Stolicy, wypadło z najlepiej wyrachowanych planów wojennych, wreszcie i dla zabezpieczenia lewego brzegu Wisły od nieprzyjaciół, mogących w nocy kusić się o przeprawę. Duch żołnierzy naszych wzmógł się jeszcze wśród morderczych bitew. — Dzielny i nieustraszony Jenerał Chłopicki wczoraj po południu dwa razy raniony w nogę, przyjechał do Warszawy; ale po opatrzeniu ran kazał natychmiast zawieźć się na pole bitwy.

— Chorągwie białe z krzyżami i napisami, zostały rozdane wojsku w dniu zaonegdajszym przez delegowanych od Gwardji Narodowej. Zaraz następnej nocy użyły Mazury swojej chorągwi: spotkawszy patrol rossyjski, wdali się z nim w rozmowę, objawili cel walki, którą Polacy toczą, i na dowód dali swoje chorągiew z owym napisem: *za waszę i naszą wolność!*

— Wczoraj z rana na fort-pocztach pokazał się trybacz rossyjski, który się długo otrębywał; wyjechał nareszcie do niego Pułkownik Wąsowicz i zastał tam Officera nieprzyjacielskiego, który się pytał imieniem Feldmarszałka Dybicza, co ma znaczyć to oddanie chorągwi? Gdy mu to znaczenie wytłómaczono, oświadczył, że Hr. Dybicz uważa podobne postępowanie za przeciwne zwyczajom wojennym, i że każe strzelać do tych, coby takie chorągwie rozdawali. — Odpowiedziano: że nikt nie zaprzecza Feldmarszałkowi wolności strzelania do kogo mu się podoba, i rozmowa się skończyła.

— Jenerał Skrzynecki mianowany został Jenerałem piechoty. — Mnóstwo jeńców dnia wczorajszego przywieziono do Warszawy. — Kilku Jenerałów mo-

skiewskich wczoraj poległo; jednego nasz żołnierz ubiwszy, zerwał z niego szlify i szarfę, i ubrawszy się w nie, do swoich powrócił.

— Listy ze Lwowa, w końcu zeszłego tygodnia w Warszawie otrzymane, zapewniają, że dając wojsku rozkaz do wymarszu na granicę Galicji, rząd austriacki szczególnieź zwracał uwagę, aby nadać to przeznaczenie pułkom, w których najwięcej służy Polaków. Okoliczność ta jeśli tylko jest prawdziwa, bardzo jasno dowodziłaby przyjaznych dla nas chęci Austrii.

— Moskale wszedłszy do Radomia spalili do półtora tysiącą przygotowanych dla wojska naszego mundurów i kilka tysięcy pik i kos. Mówią, że przysługę tę winniśmy niektórym usłużnym żydkom, którzy znanymi sobie manowcami sprowadzili nieprzyjaciela, w chwili gdy go się najmniej nie spodziewano. Nie można dosyć surowo karać podobnych zbrodni, aby raz na zawsze odstręczyć od ich naśladowania.

Dobrowolne ofiary dla kraju do Banku składane wynoszą dotąd do siedmiu kroć sto tysięcy złotych Polskich.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Dziennik Francuzki *Le Temps*, podaje następujący budżet siły lądowej i morskiej:

Na wojsko lądowe:	400,000,000 fr.
Na wojsko morskie	80,000,000 fr.
Na pensje dla wojskowych.	45,000,000 fr.
Na opłatę od krzyża legii honorowej prawie zupełnie idącą na wojskowych,	10,000,000 fr.
Ogółem	535,000,000 fr.

Otóż ile wychodzi na wojsko utrzymywane w czasie pokoju, lecz kiedy przejdzie na stopę wojenną, pomnoży się wydatek bez granic. Dalej tenże dziennik czyni uwagę, że w całej Europie jest żołnierzy przeszło dwa miliony, więc rachując na utrzymanie każdego żołnierza po tysiąc franków, wypada na całą siłę zbrojną Europejską dwa tysiące milionów fr., co wynosi prawie całkowity dług Państw Europejskich. Można zaś twierdzić, że wojna kosztuje rocznie Europę trzy tysiące milionów franków na 150 milionów ludności. Ztąd się obrachować dadzą, mnogie uciski, spustoszenia i klęski dotykające Europę z powodu wojny.

Potwierdza się wiadomość o powstaniach w Modenie Bononii i Ferrarze. Francuzi mają się nie mieszać zbrojnie do spraw Włoskich, ale pod warunkiem, aby i Austriacy także jak najściślej nieinterwencją zachowali.

Maria Letycya Matka Napoleona ofiarowała dla Polski 20,000 franków.

Miano wydrukować w Paryżu 50,000 Exemplarzy odezwy komitetu Polskiego, przy której będą się znajdować i inne pisma zawierające działania tegoż komitetu.

Dziennik Francuzki *La Quotidienne* usprawiedliwia Arcybiskupa Paryzkiego, że ten nie wzbraniał bynajmniej nabożeństwa podczas uroczystego obchodu wyprawionego dla uczczenia pamięci Kościuszki, uznając go być dobrym i prawowiernym katolikiem, ale że słusznie zabronił zbierać składkę dla Polski w kościele Panny Maryi, co byłoby wyraźnym nadwergęzieniem nieinterwencji tak ściśle przestrzeganej przez Rząd Francuzki.